

**[A. C. Normann.]**

tien procentvis falder i stedet for at stige. Hvis staten sammenlignede sin rolle med den, som en almindelig kautionist i en bank har, er jeg tilbøjelig til at tro, at den ikke ville interessere sig så overvældende stærkt for selve omsætningens størrelse, men meget mere for fortjenstmulighederne og for sikkerhedsgraden, og ud fra denne almindelige forestilling ville jeg for min part nære store betænkeligheder ved at indgå i en sådan kaution.

Når der på en omsætning af 728 mill. kr. indtjentes 20 mill. kr. mindre sidste år end forrige år, altså på en omsætning, der samtidig er øget med over 65 mill. kr., og vi ser, hvilke midler andre lande nu sætter ind, må man være forberedt på, at der kan gå nogle år, inden SAS bliver, hvad vi forstår ved en lukrativ forretning.

Der er noget forstemmende i, at en så rivende udvikling som den, vi her har oplevet, ikke har kunnet resultere i nogen fortjeneste; at der overhovedet er en positiv balance på gevinst- og tabskontoen, skyldes kun — og det er faktisk tilfældet — at realisationen af forældede flyvemaskiner har givet ca. 25 mill. kr. i fortjeneste ud over den bogførte værdi. Man kan jo godt sige, at det er en normal del af virksomheden at sælge det brugte materiel, efterhånden som det bliver forældet i forhold til SASs funktioner, men dog kan bruges andre steder, men det er efter min opfattelse yderst tvivlsomt, om det fortsat kan gøres med så god en fortjeneste som hidtil.

Nej, forhåbningerne må gå i retning af en sådan udvikling i verdensluftfarten, at den nødvendige omsætning kan opnås — hvis vi så ellers kan holde vor andel af denne omsætning eller måske endda forøge den — og i retning af, at samarbejdet inden for den internationale leluftfart fortsat udvides og udvikler sig på en måde, der placerer SAS godt. Den mulighed er vel til stede, hvis de 3 nordiske lande fortsat kan enes om at støtte opgaven. Jeg tror ikke, jeg overdriver, når jeg siger, at sikkerhedsmæssigt og i henseende til passagerservice står SAS ikke tilbage for noget andet selskab i verden, og bliver samarbejdet mellem verdens store selskaber til sidst næsten af global karakter — og der er sådanne tendenser i den måde, hvorpå luftfartssamarbej-

det i øjeblikket udvikler sig — så er Norden i forhold til sin ringe størrelse på nuværende tidspunkt godt med.

Selv om der altså er en risiko ved at forøge garantién og forlænge perioden, må det også erindres, at SAS kun har kostet staten meget små beløb hidtil. I den forløbne garantiperiode på 5 år er antallet af passagerer mere end fordoblet. Antallet er nu over 1,5 millioner, og SAS beskæftiger ca. 12 500 mennesker, hvoraf 3 300 er danske. Det ville se lidt besynderligt ud, om vi opgav alt dette, før vi overhovedet havde mærket et tab på foretagendet. SASs betydning er for stor, dets omfang for stort, dets perspektiver for store; den anseelse, det skaber for os ude omkring i verden, for stor til, at vi nu kan tænke på at opgave det.

Jeg har for min del set det som en opgave, ligesom sidst da vi behandlede garanti-spørgsmålet, at fremdrage både, hvad der taler for og imod. Jeg har peget på betænkelighederne, fordi det må være en pligt for de politiske medlemmer af Det Danske Luftfartselskabs repræsentantskab at bidrage til, at folketinget ikke tager stilling til forslaget ud fra forudsætninger, som måske viser sig ikke at kunne holde. Men der knytter sig meget store forventninger til SAS. Dette nordiske værk har været et løftende forbillede i de fællesnordiske bestræbelser, et mønster på en rationalisering, der kan få betydning også for andre erhvervsområder, og derfor kan den højtærede minister for offentlige arbejder regne med det radikale venstres meget velvillige deltagelse i den fortsatte behandling af lovforslaget.

**J. M. Pedersen:** Jeg synes, der er al mulig grund til at være taknemlig over for ledelsen inden for SAS for det fremsyn og den dygtighed, hvormed man har løst denne opgave, som er af så umådelig betydning for vort land. Idet vi naturligvis stadig må tage i betragtning de muligheder, som Danmarks gode geografiske beliggenhed frembyder, må vi samtidig glæde os over i vor midte at have haft folk, der forstod at udnytte disse muligheder, og vi må efter at have set, hvor godt det går, ønske dem al mulig held og lykke i fremtiden.

At vi nu står over for krav om en forøgelse af statsgarantien og om optagelsen af større lån, er der i og for sig ikke noget unaturligt